

**KAEDI YA GO RUTA LE GO KWALA
DITLHANGWA TSA BOITLHAMEDI LE
TSA TIRISANO
SETSWANA**

**PUO YA GAE
PUOTLALELETSO YA NTLHA
PUOTLALELETSO YA BOBEDI**

**MEPHATO 10-12
2019**

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Second Chance
Matric Support Programme

Read to Lead

A Reading Nation is a Leading Nation

**KAEDI YA GO RUTA LE GO KWALA
DITLHANGWA TSA BOITLHAMEDI LE TSA
TIRISANO
SETSWANA
PUO YA GAE
PUOTLALELETSO YA NTLHA
PUOTLALELETSO YA BOBEDI
MEPHATO 10-12
2019**

DITENG	TSEBE	
1.	MAIKAELELO A KAEDI YA GO RUTA LE GO KWALA DITLHANGWA TSA BOITLHAMEDI LE TSA TIRISANO	3
2.	DIKGATO TSA GO KWALA	3
3.	MEFUTA YA DITLHAMO	5
3.1	Tlhamo ya kanelo	5
3.2	Tlhamo ya tlhaloso	5
3.3	Tlhamo ya ngangisano	6
3.4	Tlhamo e e sa tseyeng letlhakore	7
3.5	Tlhamo ya maitlhamo	7
4.	DITLHANGWA TSA TIRISANO TSE DI TELELE	8
4.1	MAKWALO A BOTSALANO	8
4.2	MAKWALO A SEMMUSO	10
4.3	GO KWALA PEGELO	15
4.4	LENANETEMA LE METSOTSO YA KOPANO	18
4.5	Go kwala puo	21
4.6	Mmuisano/puisano	23
4.7	Dipotsotherisano	25
4.8	Go kwala thadiso	26
4.9	Athikele ya lekwalodikgang kgotsa ya makasine	28
4.10	Lokwaloikitsiso	31
4.11	Tsa botshelo jwa moswi	33
5.	DITLHANGWA TSA TIRISANO TSA PUOTLALELETSO YA NTLHA LE YA BOBEDI	35
5.1	PAPATSO/PHASALATSO	35
5.2	PAMPITSHANA YA TSHEDIMOSETSO KGOTSA PHOUSEDARA	37
5.3	Karatataletso	38
5.4	Bukatsatsi	39
5.5	Phousekarata	40
5.6	Go kaela tsela	40
5.7	DITAELO	42
5.8	Go kwala lekwalo la maranyane (I-meile)	43
5.9	Go tlatsa foromo	44

1. MAIKAELELO A KAEDI YA GO RUTA LE GO KWALA DITLHANGWA TSA BOITLHAMEDI LE TSA TIRISANO

Buka e e tlhagisa tlhaloso e khutshwane ka ga dikgato tsa go kwala le go tlhagisa. E abelana ka kaedi le dintlha tsa botlhokwa tsa go ruta, go tlhagisa mefuta ya ditlhamo le ditlhangwa tsa tirisano le ka dikao tsa tsona. Go rutiwa ga ditlhangwa tse, go tlaa kgontsha barutwana go kwala le go tlhagisa ditlhangwa ka go itshepa.

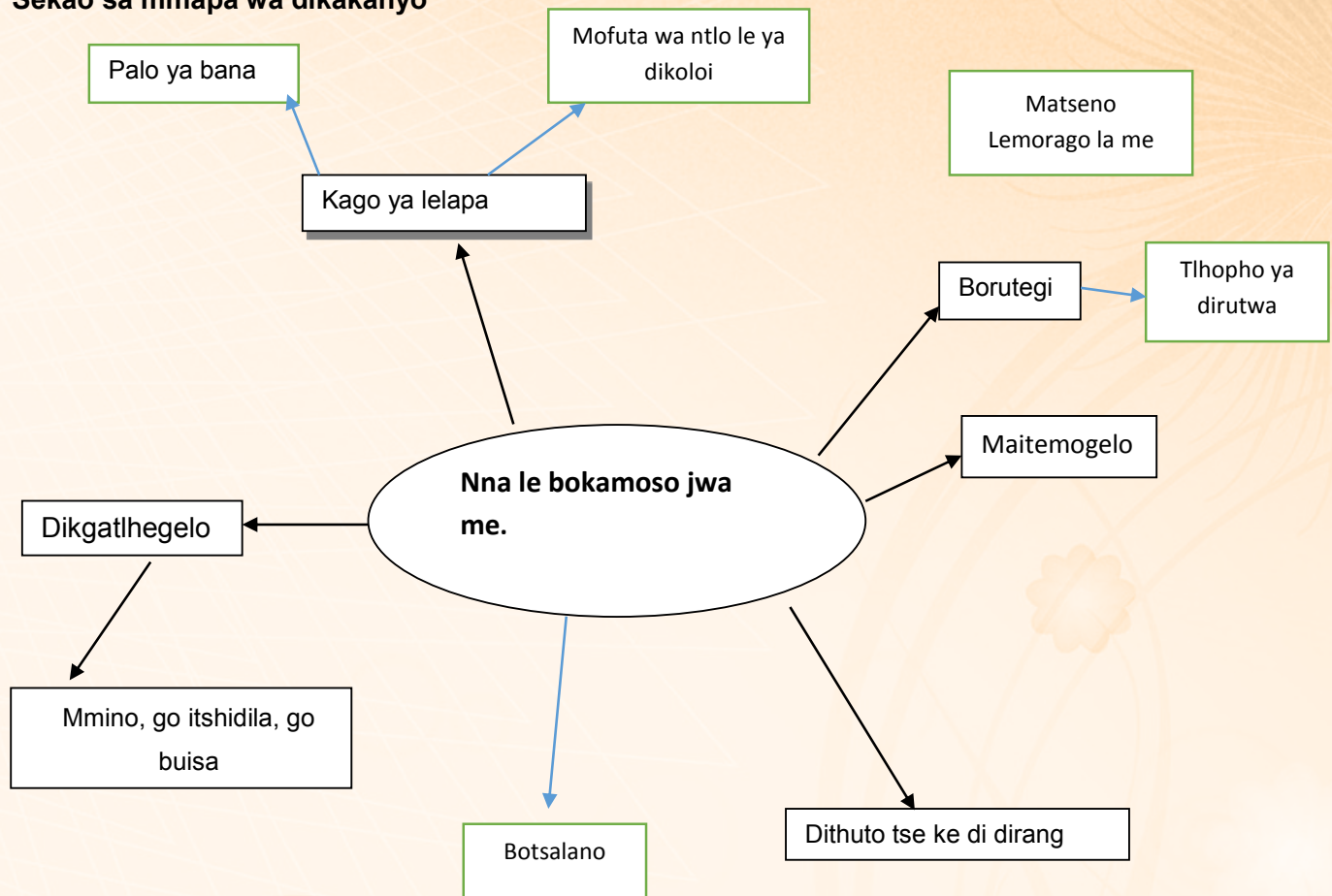
Buka e, e ka dirisiwa ke barutabana le barutwana ba Setswana Puo ya Gae, Puotlaleletso ya Ntlha le Puotlaleletso ya Bobedi.

2. DIKGATO TSA GO KWALA

- Kwalo le botlhami ke tiro e e dirwang ka dikgato. Go botlhokwa go naya barutwana tšhono ya go diragatsa kwalo e go ya ka dikgato tsotlhe tsa yona. Barutwana ba tshwanetse go:
 - Dira tshwetso ka setlhogo, maitlhamo le baamogedi ba tshedimosetso mo ditlhangweng tse ba yang go di kwala.
 - Akantshana ka dikakanyo ba dirisa, sekao, kwalo ya kgobokanyo ya dintlha, papetlana ya thulaganyo ya tiragatso kgotsa dintlha.
 - Tlhagisa ipaakanyetsokwalo ya ntlha e e etseng tlhoko maitlhamo, baamogedi ba tshedimosetso, setlhogo le mofuta wa setlhangwa, Buisa ipaakanyetsokwalo ya ntlha ka kelotlhoko mme ba amogele dikakanyo tsa ba bangwe ka setlhangwa sa bona (barutwana ka bo bona, morutabana kgotsa ba losika);
 - Tlhagisa dikwalo tse dintsi fa ba ntse ba ipaakanya, ba boeletsa, go tlotlha diphoso le go tlhagisa setlhangwa se se feletseng;
 - Tlhagisa setlhangwa se se feletseng ka go refosanya dikakanyo ka bo bona, batsadi le batsayakarolo ba bangwe.
 - Lebelela gape le go tthatlhaba setlhangwa se se feletseng ka bo wena le ka
 - thuso ya barutwana ba bangwe le morutabana;
 - Tlhagisa setlhangwa se se feletseng ka popego, mareo le mopeleto o o siameng.

Sekao sa mmapa wa dikakanyo

Sekao sa mmapa wa dikakanyo

Tlhokomela dintlha tse:

- Barutwana ba tshwanetse go kwala gangwe le gape dikwalwa tsa ditiragalo tsa letsatsi le letsatsi, tse di sa tshwaiweng. Ke didiriswa tse di botlhokwa mo go rotloetseng barutwana go kwala. Go le gantsi barutwana ba tshwanetse go newa tšhono ya go kwala ka kgololosego ba sa lekanyediwe.
- Barutwana ba lemoswe gore ba kwale dipolelo tse dikhutshwane, go efoga go kwala dipolelo tse di tletseng diphoso.
- Mo dikwalong tse dintsi tse di tlhomameng, barutabana ba gakololwa go lekanyetsa bokgoni jo bo rileng pele. Sekao; bokgoni jotlhe jwa tirisopuo ga bo a tshwanela go lebelelwa mo kगतong nngwe le nngwe ya kwalo ya setlhangwa, ka se se setse se dirilwe kwa morago. Tekanyetso e e tseletseng ya tirisopuo e se dire gore morutwana a sokelwe dirope mo diteng tsa setlhangwa.
- Barutwana ba tshwanetse go ithuta go baakanya diphoso mo tirong ya ba bangwe,gonne tirisano mmogo e le karolo e e botlhokwa mo tseletseng ya go kwala, e tokafatsa maitemogelo a bonabotlhe.
- Karolo e e botlhokwa ya kgono e, ke tlhagiso ya tiro e e kwadilweng. Tiro e, e ka bontshwa barutwana ba bangwe, barutabana, sekolo sotlhe, batsadi kgotsa batsayakarolo ba ba farologaneng. Morutwana o tlaa itumelela setlhangwa se se feletseng, se rulagantswe kgotsa se kwadilwe ka bokgabane.
- Barutwana ba tshwanetse go itsisiwe ka diponagalo le ditlhokego tsa mefuta e e farologaneng ya ditlhangwa tsa boitlhamedi le tsa tirisano. Tlhaloso e khutshwane ya mefuta ya ditlhamo le ditlhangwa tsa tirisano tse morutwana a solofelwang go di kwala e latela fa tlase fa:

3. MEFUTA YA DITLHAMO

3.1 Tlhamo ya kanelo

Tlhamo ya kanelo ke go anela ka sengwe kgotsa tiragalo e e fetileng. E ka kwalwa go tswa mo matlhakoreng a a farologaneng, ka pakafetileng.

Fa o kwala tlhamo ya kanelo o tshwanetse go ela tlhoko dintlha tse di latelang:

- Ditiragalo di tshwanetse go latelana sentle, gore mmuisi a dumele fa di diragetse, le fa tota e le dijo tsa ditoro.
- Tlhamo ya kanelo go le gantsi e kwalwa ka paka e e fetileng.
- Matseno e nne a a ngokang
- Kanelo e ntle go le gantsi e tlhagisa ntlha e e rileng.
- Bokhutlo jo bo kgodisang ke jo bo itumedisang.
- Kanelo e tshwanetse go ngoka mmuisi go tloga kwa tshimologong go fitlha kwa bokhutlong.
- Setaele, puo le ditiragalo di tshwanetse go itumedisa babuisi.
- Kanelo e e atlegileng e bontsha diteng tse di maleba ka botlalo jaaka pono, modumo, monko/monkgo le tiriso ya ditemosi tse dingwe.

Dikao tsa ditlhogo

- Re ne re tshabile kgobe ka mmutlwa, dijo, mmiso le ditsala e le ntletsentletse. Ka ponyo ya leitlho ga utlwala modumo o o tsikinyang lefatshe, e le modumo o o thibang ditsebe. Kwala ka tiragalo e.
- Kgang e ntle e rremogolo a kileng a e lotlega.
- Leba setshwantsho se se fa tlase o kwale tlhamo ka sona mme o ipopele setlhogo.

3.2 Tlhamo ya thaloso

Mo tlamong e mokwadi o thalosa sengwe ka mokgwa o mmuisi a tlaa itemogelang se se thalosiwang jaaka go batlega.

Fa o kwala tlhamo ya thaloso, o tshwanetse go ela tlhoko dintlha tse di latelang:

- Tlhalosa motho kgotsa sengwe go kgontsha mmuisi go itemogela setlhogo ka botlalo. Tlhopho mafoko le ditlhaloso ka kelotlhoko go fitlhelela maitlhomong a a eletsegang. Dirisa ditshwantsho tsa pono, modumo, kutlo, tatso le go amaDirisa puo ya botshwantshi ka boitshimoleledi.
- Tlhopho setlhogo se o nang le maitemogelo mo go sona. Go thata tota go tlhalosa sengwe se o se nang kitso ka ga sona.
- Dikao tsa tlhamo ya tlhaloso
- Kwa ngakeng ya meno. Tlhalosa maikutlo le dikakanyo tsa gago.
- Bosigo jwa ditsuatsue.
- Leba setshwantsho se se fa tlase o kwale tlhamo ka sona mme o ipopele setlhogo

3.3 Tlhamo ya ngangisano

Mo tlhamong e, mokwadi o tthagisa kakanyo, ntlhakemo mme o nganga ka maitlhomong a go dibela kemo ya gagwe. Kakanyo ya mokwadi e tshwanetse go totobala go simolola kwa ntlheng go fitlha kwa bofelong. Tlhamo e e tthagisa letlhakore le le lengwe mme mokwadi o leka go gapeletsa mmuisi go leba ditiragalo ka leitlho la gagwe.

Fa o kwala tlhamo ya ngangisano, o tshwanetse go ela tlhoko dintlha tse di latelang:

- Simolola tlhamo ka go tthagisa ntlhakemo, kgotsa gore o tsaya letlhakore lefe, o bontsha boitshimoleledi.
- Naya mefutafuta ya dingangisano go tshegetsa ntlhakemo ya gago mme o tlhalose se.
- Mokwadi o tlaa leba dintlha tse di tshegetsang pegelo kgotsa tse di leng kगतलhanong thata.
- Tlhamo ya ngangisano e tthagisa letlhakore le le lengwe mme dikakanyo di tthagisiwa ka kgatelelo e kgolo. Mefuta e e farologaneng ya didiriswa tsa puo le dithekeniki tsa tirisopuo di tshwanetse go dirisiwa.
- Puo e dirisiwe ka maikutlo mme mokwadi a se ke a tlhoka maitseo.
- Bokhutlo bo tshwanetse go tthagisa kakanyo e e tlhomameng, e tthaloganyega mme e gapeletsa mmuisi go dumalana le se se tthagisitweng.
- Dikao tsa ditlhogo
- Thelebišene e fedisa bokgoni jwa boitlhamedi mo bathong. Dumelana kgotsa ganetsana le ntlha e.
- Bokamoso jwa Aforikaborwa bo ikaegile ka dipeeletso tsa kwa ntle. Dumela kgotsa ganetsana le ntlha e.
- Botho bo ile. Dumela kgotsa ganetsana le ntlha e.

3.4 Tlhamo e e sa tseyeng letlhakore

Mofuta o wa tlhamo o leka go tlisa tekatekano mo matlhakoreng otlhe a dingangisano. Mokwadi o leba matlhakore otlhe a setlhogo se se filweng a bo a tlhagisa dintlha tse di thulanang ka go se tseye letlhakore. Kwa bofelong mokwadi a ka tlhagisa ntlhakemo ya gagwe mme dintlha tse di emelelang setlhogo le tse di leng kgatlhanong le setlhogo di tshwanetse go lekalekannngwa mme di sekasekiwe mo tsamaong ya kwalo ya tlhamo.

Fa o kwala tlhamo e e sa tseyeng letlhakore, o tshwanetse go ela tlhoko dintlha tse di latelang:

- Mokwadi o tshwanetse go tshaloganya sentle se se solofelwang mo go ena e bile o tshwanetse go tlhagisa matlhakore a mabedi a ngangisano ka kitso e e tletseng.
- Tlhamo e tshwanetse go tshaloganyega sentle, e bontshe tshaloganyo e e tletseng e bile e sa tseye letlhakore le le rileng, maikutlo a bepe, dikakanyo di tlhagisiwe sentle e bile di tshegediwe.
- Maikutlo a se ke a ya magoletsa, mokwadi a tswelele go dira gore go dumalanwe mme a sa ineele bonolo.
- Mokwadi a ka supa kemo ya gagwe kwa bofelong jwa tlhamo fa a konotelela.
- Dikao tsa ditlhogo
- Kwala tlhamo ka ga “Go ntsha mpa ke kgato e e siameng”.”.
- Barutwana ba tshwanetse go itlhophela dikwalwa tse ba tlaa di dirisang mo mophatong.
- Basadi ba na le maatla go feta banna

3.5 Tlhamo ya maitlhamo

Mo mofuteng o wa tlhamo, mokwadi o leba kakanyo le megopolo, a bo a tlhagisa maikutlo kgotsa tsibogo ya gagwe. Mokwadi a ka leba ditiro kgotsa se a eletsang go se fitlhelela mo botshelong jwa gagwe, mme a kwale maitlhamo a gagwe.

Fa o kwala tlhamo ya maitlhamo, o tshwanetse go ela tlhoko dintlha tse di

latelang:

- Maikutlo a tsaya karolo e e botlhokwa.
- Ditlhaloso di tshwanetse go bonagala, maikaelelo e le go tlhagisa gape maitemogelo a mokwadi a nako e e fetileng.
- E kwalwa ka pakatlang.
- Dikakanyo, megopolo kgotsa maikutlo di tshwanetse go senola boammaaruri le maitemogelo.

Dikao tsa ditlhogo

- Fa nka nna mokwadi wa dibuka tsa Setswana.
- Fa nka bona madi go tswa kwa setheong sa Lotto.
- Fa nka nna mogokgo wa sekolo sa me.

4. DITLHANGWA TSA TIRISANO TSE DI TELELE

4.1 MAKWALO A BOTSALANO

4.1.1 Mefuta ya makwalo a botsalano

Dintlha tsa tlhokomelo

Makwalo a botsalano a ka kwalelwa, gareng ga tse dingwe, go:

- leboga
- utlwela botlhoko
- eleletsa masego
- akgola

Fa o kwala lekwalo la botsalano, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Ela tlhoko gore matseno ke karolo ya ditumediso, o se tsene ka gangwe fela mo setlhogong se o kopiwang go kwala ka ga sona.
- Ka boripana bolela se o se lebogelang le go romela ditebogo.
- Feleletsa ka go tiisa botsala le go neela nopollo ya tebogo.

4.1.1.1 Sekao sa lekwalo la ditebogo

493 Ntlatseng Street

Mangaung

8301

17 Phatwe 2019

Rre le Mme Modisaotsile

Ke ka boitumelo jo bogolo go romela ditebogo ka tshegetso e lo nnileng le yona mo go rona ka nako ya kutlobotlhoko ya loso le phitlho ya Nkoko wa rona Mosela. Re ne re le mo maibing re sa itse gore re tshware kae re tlogele kae.

Re lebogetse dithulaganyetso tsa setlhabo le lekase, ka jaana re ne re se na kwa re ka lebang teng. Ka e bile re sa dule mo gae, go fitlhela lo phuthile nkoko e bile lo adimane ka dilwana tsa go dira, go re fokoleditse matshwenyego a go tla re rwele dilwana go ya Phitshane.

Fa e le dithapelo tsona re leboga go menagane le gore lo ntse lo tlhokometse gore ba kereke ba tlišetsa nkoko dithapelo, fa a ne a sa le mo botshelong. Lo tota lo le baagisane ba nnete, e le ruri lo tshegeditse serodumo sa matlo go ša a mabapi.

A Morena wa kagiso yotlhe a lo segofatse.

Ba lona

BoorraSedikwe

4.1.2 Sekao sa lekwalo la kutlwelobotlhoko kgotsa la kgomotso

Tsala ya gago e tlhokofaletswe ke rre. Mo kwalele lekwalo o mo gomotse. Feleletsa lekwalo la gago ka go ithaopa go ka thusa fa go nang le tlhokego teng.

57 Tselakgolo ya Mangope

Ramosadi

Mahikeng

9377

23 Diphlane 2019

Neo

Ke ka maswabi a magolo go utlwa ka kotsi e Mosimanegape a amegileng mo go yona mme ke solofela fa lo utlwa tatlhegelo e kgolo thata. Wena le ba losika, amogelang molaetsa wa rona wa kutlwelobotlhoko.

Nna le Mosimanegape re kopane kwa boemelatereneng jwa Gauteng fa re ne re ya sekolong kwa Natala. Bobedi jwa rona re sa itse ope e bile re sa itse tsela. Ka poloko ya Morena, ra goroga sentle ka re ne re ya lefelo le le lengwe. Se se gakgamatsang ke gore fa re fitlha kwa sekolong, re ne ra iphitlhela re le mo mophatong o le mongwe.

Ke gopola Mosimanegape ka bopelontle jwa gagwe le dithotloetso tsa gagwe mo dithutong tsa rona. O ne a ntshotse jaaka kgaitسادie ke sa wele fa fatshe, go se ope yo o neng a ka ingwaela matsetse mo go nna. Mosimanegape o ne a tshabiwa e bile a tlotlega.

A re ikgomotseng ka go itumelela malatsi a botshelo jwa gagwe le seabe sa gagwe mo morafeng. Modimo o itse go phimola dikeledi tsotlhe le go tlosa kutlobotlhoko yotlhe, isang matshwenyego a lona kwa go ona, o tlaa lo tlhokomela.

Fetisetse kutlwelobotlhoko ya rona go batsadi ba gago le bana. O se ka wa okaoka go nkitsise fa go na le sengwe se nka go thusang ka sona mo nakong e e botlhoko e.

Tsala ya gago

Dimakatso

Fa o kwala lekwalo la kutlwelobotlhoko kgotsa la kgomotso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Dirisa mafoko a a botlhale a a nametsang.
- Tlhagisa maikutlo a a maleba.
- Neela mafoko a kgomotso. Mo ntlheng e o ka dirisa dinopolo.
- Feleletsa ka go tswelletsa go gomotsa le go bontsha dithuso tse o ka di neelang.

4.1.1.3 Sekao se sengwe sa lekwalo la kutlwelobotlhoko

46 Motsesetoropo wa Ratlou

Thaba – Nchu

9780

23 Ferikgong 2019

Mme Kgaboetsile

E nnile maswabi le kutlobotlhoko go utlwa ka go tlhokafala ga ga rre Kgaboetsile mo kotsing ya sejanaga. Ke tatlhegelo e kgolo thata mo go wena le balosika, tota le mo morafeng wa Barolong ka kakaretso.

Rre Kgaboetsile e ne e le motho yo o mafolofolo, yo o pelotelele e bile a le boineelo fa a tshwaragane le ditiro tsa setšhaba. Ke tlaa aga ke gopola seabe se a nnileng le sona mo go rulaganyetseng bana ba dikhutsana moletlo wa matsalo a Morena. O ne a kgarakgatsega, a sa fele pelo go kopa dimpho kwa ditlamong tse di farologaneng.

Mma, fetisetsa molaetsa wa matshediso go batsadi ba ga rre Kgaboetsile le bana. Fa e le gore

go se nka thusang ka sona, lo se okaoke go ka tthagisa kopo ya lona.

Ke nna Mmammedi

4.2 MAKWALO A SEMMUSO

Lekwalo la semmuso ke le le kwalelwang setheo sengwe se se rileng. Mokwadi a ka kopa sengwe e ka nna phatlhathiro kana thuso ya mkgwa mongwe e ka nna go akgola, go tthagisa ngongorego kgotsa, go tshitshiinya sengwe mo setheong seo.

Fa o kwala lekwalo la semmuso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Lekwalo le, ke le le khutshwane ka gonne o tshwanetse go tota ntlha
- Tshedimosetso yotlhe e e maleba le mofuta wa lekwalo e kwalwe.
- Setlhogo kgotsa moonoo o thusa setheo go tlhaloganya diteng tsa lekwalo kwa ntle ga go buisa ka tsenelelo.
- Kwala dinomoro tsa megala kwa o ka fitlhelelwang gone fa o ka bileliwa potsotherisano.
- Kwala diaterese tse pedi, ya mokwadi le ya mokwalelwa.

4.2.1 Mefuta ya makwalo a semmuso

- Lekwalo la kopo ya tiro/ya phatlha ya sekolo
- Lekwalo la taletso
- Lekwalo la tlotlomatso/kakgolo
- Lekwalo go ba kgatiso

4.2.1.1 Sekao sa lekwalo la kopo ya tiro

156 Tsela ya Bathoeng

Kimberley

8300

03 Phukwi 2018

Motsamaisi

Lefapha la Thuto la Kapa Bokone

Kimberley

8300

Rra

KOPO YA PHATLHATIRO YA MOAMOGELAMEGALA

Ke dira kopo ya phatlhatiro ya moamogelamegala jaaka e phatlhaladitswe mo DFA ka la 20 Seetebosigo 2008.

Go tlaleletsa lekwelokopo la me, ke romela le Boikitsiso jwa me.

Ke na le kgatlhego mo go direng tiro e ka ke na le maitemogelo le dithutego tse di maleba le go ikutlwa nka tlisa tolamo mo go amogeleng megala le go e fetisa. Nka tlisa nonofo, tswelelopele le kitso mo lefapheng.

Nka itumelela go ka abelwa tšhono ya go tsenela dipotsotherisano. Lo ka ikgolaganya le nna mo nomorong e: 053 839 6689 kgotsa 0824915651.

Ke lebeletse go utlwa go tswa kwa go lona.

Ka boikokobetso

Ditebogo Lekome

4.2.1.2 Lekwalo la taletso

Fa o kwala lekwalo la taletso go sebuisegolo, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Tlhalosa gore ke ka ntlha ya eng fa o bona go tshwanela gore tiro e dirwe ke mokwalelwa
- Neela dintlha tsa moletlo (lefelo, letlha le nako)
- Tlhalosa gore ke bomang ba ba laleditsweng
- Neela setlhogo kgotsa ntlha e lo ratang a ka bua ka yona
- Kwala sengwe ka thulaganyo ya didiriswa.
- Tlhalosa ka tsa marobalo le se lo tlaa se mo direlang
- Kopa boikitsiso jo lo ka bo dirisang go mo itsise pele a ka neela puo fa go tlhokega. Se se akaretse dithutego tsa gagwe, kemo ya nyalo, mafelo a a dirileng kwa go ona fa go tlhokagala.

Kereke ya Anglican

P. O. Box 56

Maruping

8665

16 Phatwe 2019

Ngaka Molapo

224 Mmila wa Seotshwareng

Teemaneng

8765

Rra

TALETSO YA GO NNA SEBUISEGOLO

Re le mokgatlho wa bašwa ba kereke ya Anglican mo Maruping re kgatlhilwe thata ke dipuo tsa gago tsa thotloetso tse di kgonang go aga bašwa. Re ka nna motlotlo thata fa o ka tla go nna sebuisegolo mo moletlong wa rona wa letsatsi la bašwa.

Moletlo o tlaa tshwarelwa kwa kerekeng, ka Seetebosigo a le lesome le borataro, go tloga ka ura ya lesome mo mosong. Re ikaelela go laletsa bašwa ba dikereke tse dingwe mmogo le baruti ba sedika sa rona.

Re eletsa fa o ka bua le rona ka ntlha nngwe e e amanang le thotloetso mo bašweng mo malatsing a gompiano. Re ka go rebolela ura mme o re itsise fa e le gore go didiriswa tsa kutlo le pono tse re ka di rulaganyang.

Fa o amogela taletso ya rona lekgotla la kereke le tlaa tsaya maikarabelo a go go tshelela lookwane lwa go tla le go boa. O ka rulaganyediwa marobalo le sefitlholo mo lefelong la Kamogelo le le gaufi le kereke.

A o ka re romelela boikitsiso jwa gago mmogo le setshwantsho sa gago fa o amogela taletso ya rona? Re ikaelela go dirisa setshwantsho mo ditaletsong tsa rona le mo mananeotsamaisong a moletlo wa rona.

Re solofela fa o tlaa sekegela kopo ya rona tsebe mme wa amogela taletso e.

Ka boikokobetso

Tlhalefo Morolong

4.2.1.3 Sekao sa lekwalo la go akgola/ go tlotlomatsa

22 Mmila wa Motswasele

Matlosana

8464

28 Ferikgong 2018

Mogokgo

Sekolo sa Batlharo-tlhaping

Lebokoso la Poso

Matlosana

Rra

TLOTLOMATSO KA DIPHOLO TSA MOPHATO WA 12

Ke rata go tsaya tšhono e go go tlotlomatsa ka dipholo tse di gaisang tsa dingwaga tsotlhe, tse o di boneng mo ngwageng o.

O tshwanetse wa bo o le motlotlo tota, go nna mogokgo wa sekolo se se ntshitseng barutwana ba batlhano ba ba gaisit-seng mo Porofenseng, le go nna mogokgo wa sekolo se barutwana botlhe ba sona ba falotseng.

Se, ke bopaki jwa boineelo, go dira ka natla le maikemisetso a go tsaya thuto ya ngwana wa moAforika tsia. Bonatla jo o bo bontshitseng, o ne o se kitla o bo fitlhelela ntle le kemonokeng ya badirimogo le wena. Nkisetša molaetsa wa ditebogo le tlotlomatso kwa go bona.

Nna ke le mongwe wa barutwana ba ba tswang mo tsamaisong le thotloetsong ya lona, ke motlotlo e le ruri go amanngwa le sekolo se.

Ke nna

Tumelo Dikgole

4.2.1.4 Sekao sa lekwalo go ba kgatiso

865 Mmila wa Mahape

Boikhutso

Lichtenburg

2740

22 Tlhakole 2019

Mookamedi wa pampiri ya dikgang

Pampiri ya Sowetan

Lebokoso la Poso 178

Gauteng

2000

Mme/Rre

Kgang mabapi le kgatiso ka ga molwelakgololosego mme Tebogo Mothusi

Ka Phatwe a tlhola malatsi a le 30 ka 2019, pampiri ya gago e ne ya phasalatsa athikele e e ka ga molwelakgololosego e leng mme Tebogo Mothusi. Mo athikeleng e, mme Tebogo Mothusi o kailwe e le motho yo o bogagapa e bile a le tshenyo. Ke batla go ntshetsa se mo pontsheng ka se e se nnete.

Ke itsitse mme Tebogo go tloga fa re sa le kwa sekolong mme se nka go boleleleng sona ke gore, e ne e le motho yo o neng a tlhokomela bana ba ba neng ba tlhoka kwa sekolong. O dirile tiro ya go tlhokomela dikhutsana le batlhoki kwa sekolong a dirisa madi a batsadi ba gagwe ba neng ba mo romelela ona.

Ka jalo, ke kopa gore o gatisa athikele e mo go yona o busetsang mafoko a gago kwa morago le go kopa maitshwarelo mo go mme Tebogo le setšhaba ka kakaretso.

Ke solofela fa go tlaa nna le tsibogelo e e ka bonako.

Ka boikokobetso

Boitumelo Mogolo

4.3 GO KWALA PEGELO

Pegelo ke tlhaloso e e rulagantsweng ya tiragalo nngwe e e setseng e diragetse. Pegelo e neelana ka tshedimosetso go tloga go lephata lengwe go ya go le lengwe. E thusa go boloka molaetsa kgotsa tiragalo nngwe ya botlhokwa mo setheong. Re na le mefuta e mebedi ya dipegelo:

- ya dipatlisiso
- ya kotsi

4.3.1 Pegelo ya dipatlisiso

Fa o kwala Pegelo ya dipatlisiso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Ipaakanye o bo o kgobokanye tshedimosetso e o tlaa e tlhagisang.
- Sala dikgato morago mme o kwale dintlha tsotlhe.
- Simolola ka go bopa setlhogo go tswa mo ditaelong mme se kwalwe ka ditlhakagolo.
- Kwala go ya ka ditlhogwana tse di latelang:
- dintlha tsa tebo,
- tsamaiso,
- diphithhelelo,
- bokhutlo
- dikatlanegiso.
- Dintlha di latelane.
- Ditlhogwana di newe dinomoro gore di tle di fitlhelelwe bonolo.
- Kwa bokhutlong go nne le tshaeno, maemo a mokwadi mmogo le letlha.

4.3.1.1 Sekao sa pegelo ya dipatlisiso

POTSO: Jaaka kemedi ya barutwana mo lekgotlatsamaisong la sekolo, o kopilwe ke mogokgo go dira dipatlisiso ka kwelotlase ya dipholo tsa sekolo sa gago tsa ngogola. Kwala pegelo.

Go: Mogokgo Go tswa go: Modulasetilo wa Lekgotla la barutwana

PEGELO KA KWELOTLASE YA DIPHOLO TSA NGOGOLA MO SEKOLONG

1. DINTLHA TSA TEBO

O nkopile ka letsatsi la bosupa kgwedi ya Ferikgong 2019 go go kwalela pegelo mabapi le kwelotlase ya dipholo tsa ngogola mo sekolong. O ne wa nkopa go lebelela dintlha tse di latelang:

Ke mephato efe e e amegileng

1.0.1 A go ne go na le dithulaganyo tse di neng di dirilwe tsa

dipoeletso

1.0.2 Seabe sa barutwana e nnile sefe mo bothateng jo

1.0.3 Maemo a molao le tolamo a ntse jang

2. TSAMAISO

Ke dirile dipatlisiso tse di latelang:

2.1 Ke buisane le mogokgo le barutabana

2.2 Ka kopana le lekgotlatsamaiso la sekolo

2.3 Ka tsenela kopano le barutwana ba mephato e e farologaneng

3. DIPHITLHELELO

Ke fitlheetse dintlha tse di latelang:

Mo dipuisanong tsa me le mogokgo le barutabana, ke fitlheetse gore mo mephatong ya bolesome go ya go ya bolesomepedi

3.1 Ke barutwana ba mophato wa bolesomepedi fela ba ba neng ba rulaganyeditswe dikampa tsa thutotlaleletso kgweditharo nngwe le nngwe.

3.2 Barutwana ba mophato wa lesomepedi ba ne ba salela go rutwa mo thapameng nngwe le nngwe.

3.3 Bontsi jwa barutwana ba ne ba sa tsenele dithutotlaleletso

3.4 Bangwe ga ba tle sekolong ka Mosupologo le Labotlhano.

3.5 Barutwana ba basimane ga ba rate go kgalengwa, ba lwantsha barutabana.

3.6 Barutabana ba tlogela maemo a sa laolege jalo, ka dipholisi di sa ba sireletse.

4. BOKHUTLO

Kwelotlase ya dipholo e dirilwe ke boitaolo jwa barutwana jo bo thibang letsatsi mme barutabana ba boifa go tsaya dikgato dingwe ka molao o sa ba sireletse.

5. DIKATLENEGISO

Ke atlenegisa dintlha tse di latelang:

5.1 Lekgotlatsamaiso le botsamaisi jwa sekolo ba lebisise dipholisi tse di leng teng mme ba di humise ka melao e e tlaa tlisang tolamo mo sekolong.

5.2 Barutwana ba bagolo ba isiwe kwa ditheong tsa bagodi.

Mokhine Mauki (Modulasetilo wa lekgotla la barutabana)

Tshaeno: Mokhine Mauki

4.3.2 Pegelo ya kotsi

Tshedimosetso e e tshwanetseng go tsenngwa mo pegelong ya kotsi:

- Pegelo e ke sekwalwa sa botlhokwa thata mo setheong.
- E tladiwa ka gale ke leloko le le nang le maikarabelo ao mo tirong morago ga kotsi e sa tswang go diragala.
- E tshwanetse go tladiwa ka botlalo le ka nepagalo gonne e tlhokega ka metlha mo mabakeng a intšhoreense.

4.3.2.1 Sekao sa pegelo ya kotsi:

SEPODISI SA AFORIKABORWA KANTORO YA DIKGATLHONG

Mogala: (053) 839 6309

P.O. BOX 235

Fekese: (053) 839 6370

DIKGATLHONG

8304

PEGELO YA KOTSI

Sefane sa mogobadi: Mokasi

Leina la mogobadi: Mothogobeng

Letlha la kgobalo: 12 Moranang 2019

Nako ya kgobalo: Ura ya Lesome mo mosong

Tlhaloso ya kgobalo: Mogobadi o ne a kgabaganya mmila mo motseng wa Tilalejwe go lebagana le lebentlele la ga rre Matebesi kwa morago. O reteletswe ke go lemoga koloi e e neng e tla ka lebelo le le kwa godimo mme ya mo thula le fa a ne a lekile go ka sia.

Dikgato tse di tserweng morago ga kotsi: Mokgweetsi wa koloi o ne a emisa mme ka bonako a leletsa ba thuso ya potlako le mapodisi a kgaolo. Mo nakong e e sa fediseng pelo ba thuso ya potlako ba goroga mme rre Mokasi a tselwa kwa bookelong.

(Di)Paki: Rre Mooka B.J. le Mme Mooka K.L.

Pegelo e tladitswe ke: Masego Lekome

F.F. Maemo a tiro: Lepodisi la Kgaolo Mosaeno: Masego MM

Letlha: 12 Moranang 2019

4.4 LENANETEMA LE METSOTSO YA KOPANO

Lenanetema ke kitsiso le kgobokanyo ka dintlhakgolo tse go tlleng go buiwa ka tsona mo kopanong e e rileng. Le thusa batlapitsong go itse se ba se bilediwang le gore ba tle pitsong ba ipaakantse ba rulagantse ditshwaelo tsa bona sentle.

Fa o kwala lenanetema, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Tshedimosetso yotlhe ya kopano e tshwanetse go kwalwa mo lenanetemeng gore maloko a tle a ipaakanye pele ga kopano.
- Letlha le lenanetema le tswang ka lona le tshwanetse gore le se ke la nna gaufi thata le la kopano.
- Lenanetema le nne le letlha, nako le kgankgolo ya kopano.
- Modulasetilo le mokwaledi ba saene lenanetema.

Fa o kwala metsotso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Ela tlhoko, mokwadi o kwala ditshwetso fela.
- O tshwanetse go kwala ditlhogo ka tatelano mmogo le dipalo tsa tsona. Sekao. 1. Pulo le kamogelo
- Letlha la kopano e e latelang le a fiwa. Go mo magetleng a maloko go le kwala mo dibukatsatsing tsa bona gore ba se gopodiwe fa le fitlha.
- Metsotso ga e saeniwe, e tlaa saeniwa mo kopanong e e latelang, e se na go buisiwa.
- O se le bale gore kgankgolo e tshwanetse go nyalana le e e kwa lenanetemeng.

4.4.1 Sekao sa lenanetema le metsotso ya kopano

Maloko a mokgatlho wa bašwa ba Kereke ya Katoliki a lalediwa go tsenela kopano e e tlaa tshwarelwang mo ntlolehalahaleng ya kereke ka 06 Seetebosigo 2019 ka ura ya borobongwe mo mosong.

LENANETEMA

1. Pulo le kamogelo
2. Batlapitsong
3. Maitato
4. Metsotso ya kopano e e fetileng
5. Ditswametsotsong
 6. Dintlhakgolo tsa kopano
 - 5.1 6.1 Mathata a dipitsa le baapei.
 - 6.2 Dikaratataletso tsa balalediwa.
 - 5.3 6.3 Dipegelo tsa letseno le dituelo
7. Kakaretso
 - 7.1
 - 7.2.....
8. Tswalelo
9. Letlha la kopano e e tlang
10. Tshaeno:

S. M. Senotlolo (Modulasetulo)

M. A. Thulo (Mokwaledi)

S.M Senotlolo

M.A. Thulo

METSOTSO YA KOPANO YA MOKGATLHO WA BAŠWA BA KEREKE YA KATOLIKI E E NENG E TSHWARETSWE MO NTLOLEHALAHALENG YA KEREKE KA 06 SEETEBOSIGO 2019 KA URA YA BOROBONGWE MO MOSONG.

1. Pulo le kamogelo

Rre More o ne a bula kopano ka thapelo mme modulasetulo a amogela batlapitsong botlhe.

2. Batlapitsong

Maloko otlhe a ne a le teng mo kopanong.

3. Maitato

Ga a amogelwa go tswa go ope.

4. Metsotso ya kopano e e fetileng e ne ya buisiwa, ya siamisiwa, ya amogelwa le go saeniwa.

5. Ditswametsotsong:

Go ne go se sepe.

6. Dintlhakgolo tsa kopano

6.1 Mme Dineo o ne a bega fa a kgonne go rarabolola mathata a dipitsa le baapei ka go duelela dipitsa di le tharo, a bo a bona di le tharo ntle ga tuelo. O kgonne le go bona bomme ba le supa ba ba intshitseng setlhabelo go apaya.

6.2. Rre Marotole o begile fa sebuisegolo sa Letsatsi la Bašwa se setse se bone karatataletso le baeng ba bangwe ba ba tobilweng.

6.3 Motshwaramatlotlo: Dipegelo tsa letseno:

Motshwaramatlotlo o ne a bega fa go setse go rekisitswe diporesente di le someasupa tsa ditekete. Nama, ntlolehalahala le tuelo ya sebuisegolo di setse di dueletswe.

7. Kakaretso

7.1. Go tlile go tsewa leeto go ya Mahikeng ka la 24 Lwetse 2019 go tsenela keteko ya Letsatsi la Ngwaoboswa. Dipalangwa ke R120.00 motho mongwe le mongwe.

8. Tswalelo

Rre Mothupi o ne a tswalela kopano ka thapelo ka ura ya lesomepedi thapama.

9. Kopano e e tlang e tlaa tshwarelwa mo ntlolehalahaleng la kereke ka 20 Seetebosigo 2018.

S.M Senotlolo

Modulasetulo

M. A. Thulo

Mokwaledi

Tshaeno: _____ Tshaeno: _____

4.5 Go kwala puo

Puo ke karolo e e botlhokwa ya go fatlhosa. Mo mabakeng a mantsi motho o neelana ka puo mo dikopanong kgotsa mo meletlong. Puo ya go bua le setšhaba e farologana le ya go bua le setlhotšhwana sa batho.

Fa o kwala Puo, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Gakologelwa gore puo e na le matseno, mmele le bokhutlo.
- Tshimologo e e botlhale e e maatla e e ka ngokang theetso. Se e ka nna motlae kgotsa nopolo nngwe e e ka ngokang kakanyo.
- Setlhogo sa puo se neelwe.
- Ditumediso go bareetsi.
- Maikalelo a kopano.
- Mofuta wa kopano e o yang go bua kwa go yona.
- Dintlha di se ke tsa phatlhalala.
- Dipolelo tse dikhutshwane ka dikakanyo tse di bonolo.
- Rulaganya le go golaganya dintlha tsa gago sentle gore puo e elele.
- Tiriso ya dikao tse di tlwaelegileng.
- Palo ya mafoko a yona e nne 180-200 diteng fela.
- Tiriso ya puo e senole kgolo, go se nne le ditlhapa le tshotlo.
- Bokhutlo e nne jo bo maleba ka se se solofetsweng.
- Go lebogela bareetsi theetso kwa bokhutlong jwa puo le go leboga ba ba go laleditseng.

Kakgolo go tsala ka letsatsi la lenyalo

Borra le bomma, tlaa ke tseye tšhono e go lo dumedisa lotlhe batlamoletlong, le go lemoga ka tlotlo le boleng jwa baruti botlhe le kgosi le batlotlegi ba Lefapha la Thuto. Ke lebogela tlotlo e ke e neilweng ka go kopiwa go nna sebui mo lenyalong le. Ke boitumelo le tlotlo e kgolo mo go nna go tla go latlhela a le mabedi a le mararo ka monyadiwa le tsala ya me.

A pulamadibogo ya me e nne go mo tlotlomatsa ka kgalalelo le bontle jwa gagwe mo letsatsing la gompiano. O montle go feta banyadiwa botlhe ba nkileng ka ba bona. Ke itsile Realeboga, yo gompiano tota ke tshwanetseng go mmita mohumagadi Tshukudu, go tloga bonyenyang. Re ne re le baagisani, ra tsena sekolo mmogo go tloga fa re simolola go fitlha mophato wa lesome le bobedi. Ditsela tsa rona tsa arogana fa re ya ditheong tsa dithuto tse dikgolo mme ra boa ra kopana fa re tla go dira mo Lefapheng la Thuto.

Se nka se buang gompiano ke gore, tsala ya me ga e a fetoga. E ntse e le ena yo ke mo itseng go tswa bongwaneng. O ntse a le pelontle, a rata go thusa, a le kutlwelobothoko le go rata go tshega. Mo letsatsing la gompiano fa ke bua ka ena e setse e le mohumagadi Tshukudu. Ke solofela gore tsothle tse ke di kaileng ka ena o tlaa di tswetsa. O tlaa nna tsala ya nnete le motshegetsi go molekane wa gagwe Tshupo. Kutlwano le boitumelo mo lelapeng loora Tshukudu, di tlaa fitlhelwa ka ena. Ke a itse, e bile ke na le tumelo e e tletseng ya gore o tlaa dira jalo.

Tsala Realeboga, lenyalo le tshegediwa le go tlhomamisiwa ka lerato le go ikanyega. Tshegetsano mo lenyalong e tlisa bongwe fela jo bo ka se arogangweng ke sepe. Puisano le ditherisano di aga kekelelo ya ditiro mo lelapeng le go tlhomamisa katlego e kgolo. Dintlha tse ke tsona motheo, kago le dithulelo tsa lenyalo le le atlegileng.

Bagaetsho ke lebogela nako ya lona ya go reetsa se ke neng ke se bua, ke lebogela gape le taletso ya gore ke tle go bua. A Morena wa kagiso a lo boloke.

Ke a leboga

4.5.2 Sekao se sengwe sa puo:

Puo e ke ka neelanang ka yona mo moletlong wa taelano wa barutwana ba mophato wa lesomepedi jaaka sebuisegolo

Ke rata go leboga Moradisi ka go nnaya tšhono ya go bua le lona le ka mokgwa o a nkisisitseng ka gona. Ke rata go dumedisa baeng ba tlotlo ba ba fano, Mookamedi wa kgaolo le wa motse, batsadi, barutabana le botlhe ba ba laleditsweng fano mme ke sa lebale barutwana ba re leng fano ka bona e bong ba mophato wa lesomepedi. Ke lebogela taletso e ke e amogetseng go tswa go barulaganyi ba moletlo o.

Bagaetsho e rile ke leleditswe mogala ke komiti e e rulagantseng tiro e, e nkopa go nna sebuisegolo mo moletlong o, ke ne ka tsielega. Ke ne ke se na puo e ke akantseng go bua ka yona. Ka ke ne ke kgweetsa. ka tsamaya go fitlhelela mo marakanelong a ditsela. Ka ema sebaka ke akanya ka ntlha e. Mokgweetsi kwa morago a nteletsa lonakana a re: heela, akanya o tseye tshwetso.

Fa ke fitlha kwa gae ka ipolelela gore ke tiile go bolelela barutwana ba mophato wa lesomepedi ke re: 'heela, akanya o tseye tshwetso'. Ke simolola ka gore, botshelo jo, bo tletse ditšhono tse dintsi, mme bo batla gore o bo o ntse o le malala a laotswe go di amogela, e seng jalo, ba ba tlang kwa morago ba tiile go go baya mo kgatelelong ya gore 'o akanye o tseye tshwetso'. Motho mongwe le mongwe fa a batla go dira sengwe se se mo tswaledisang pele mo botshelong, o aga a kopana le sekgoreletsi sa mofuta mongwe. Fa o lebane le sekgoreletsi se, wa se ke wa se feny, botshelo bo tiile go go feny. Akanya o tseye tshwetso.ka sekgoreletsi sa gago.

Bangwe ba lona, ditoro tsa bona di batla go phirima ka ntlha ya go tlhoka madi a go tswelletsa dithuto tsa bona. Bangwe ba tlhobogile gore a ba tlaa falola. Bangwe dikopo tsa bona go lebea go le bonya go arabelwa ke ditheo tse di farologaneng. Tseo tsotlhe ga se mathata, ke dikgwetlho tse o tshwanetseng go kopana le tsona fa o batla go feny e bile o batla go nna monnatia le mosaditia ka moso, e seng jalo, o tiile go ema felo go le gongwe go fitlhela botshelo kgotsa mongwe a re: heela, akanya o tseye tshwetso o ise o tlhagelwe ke kotsi. Tsepama mo dikakanyong tse di solofetsang mme o se nyeme mooko o itse gore kgengwe o a lekwa. Gopola gore yo o batlang go tshela jaaka kgosi gompieno, o tlaa tshela jaaka lelata ka moso, mme yo o ikemiseditseng go tshela jaaka lelata gompieno, o tlaa tshela jaaka kgosi ka moso. Bagaetsho, gopolang gore lerwaneng go tsenelwa gongwe.

Ke lebogela nako ya lona ya go ntheetsa, ke boa ke lebogela gape taletso go tswa gobarulaganyi ba moletlo.

Ke a leboga

4.6 Mmuisano/puisano

Mmuisano ke mokgwa wa tlhaleletsano o o dirisiwang ke batho ba le babedi kgotsa go feta ba aroganya dikakanyo kgotsa ba buisana ka setlhogo sengwe se se rileng.

Fa o kwala Mmuisano, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Mmuisano o kwalwa ka mokgwa o moterama a kwalang ka ona
- Go nna le setlhogo se se rileng se go buisanwang ka sona
- Go nna le dibui tse pedi kgotsa go feta
- Dipolelo tsa dibui di nne dikhutshwane.
- Diteng di supe boitlhamedi, kelelo ya dintlha le go tsamaelana ga ditiragalo
- Maina a dibui a tshwanetse go tlhagelela sentle
- Matseno, mmele le bokhutlo di dirisiwe sentle

- Puo le moonoo di tsamaelane le ditiragalo.
- Matshwao a puiso a tsamaelane le puisano

4.6.1 Sekao sa mmuisano

Mmuisano magareng ga mosetsana le mmaagwe ka ga ditsala tse di dirisang diritibatsi.

Botsalo: Kgodiso! Kgodiso: Mma!

Botsalo: Tsamaela kwano. Kgodiso: Ke nna yo mma.

Botsalo: Ngwanaka o a itse ditsala tse di dirang selo se wena o sa se direng ga di a siama, di kotsi.

Kgodiso: O raya jang mma?

Botsalo: Ka dinako dingwe ditsala tse tsa gago tse di dirisang diritibatsi di tlaa dira gore mapodisi a go tlhakanyetse le bona motsing ba ba tshwarang.

Kgodiso: Ao, jang jalo?

Botsalo: Le fa wena o sa di dirise mme o nna le bona, go raya gore o tlola molao ka go sa ba thibele go dira jalo kgotsa ka go sa ba ise kwa molaong.

Kgodiso: Ao, mma! O raya gore ke ka tshwarelwa seo fela? Botsalo: Ee ngwanaka, sona seo fela!

Kgodiso: Ija, ke ntse ke sa itse, fela ke a leboga mma ke tlaa itlhokomela.

Botsalo: Go itumetse nna ngwanaka fa o lemogile. Nta ke ye go tlhola mmaagwe Morapedi. O sale o tlhathega dipitsa.

Kgodiso: Go siame mma, o tsamaye sentle

4.6.2 Sekao se sengwe sa mmuisano

Mmuisano magareng ga mosetsana le mmaagwe ka ga ditsala tse di sa reetseng batsadi.

Lebogang: (Ka mowa o o edileng) Khumiso ngwanaka.

Khumiso: (Ka kgakgamalo) Mma!

Lebogang: Naare ga twe o tshwaragane le eng?

Khumiso: (O tlhaga a tshematshema) Ke ne ke santse ke tshwaragane le go phutha dibuka tsa me.

Lebogang: Ngwanaka a o itse fa batho ba tsaya gore o tshwana le ditsala tsa gago, se le bale diyathoteng di bapile.

Khumiso: (O tsutsubantse sefatlhego) Ke dirile eng mma?

Lebogang: Go itsewe sentle gore ditsala tsa gago di a itaola, ruri ga ba digadikela go di ja.

Khumiso: (Ka go ikgakantsha) Nna! Nnyaya, eo ya mekgwa ya bona ga ke e itse.

Lebogang: Ka moso, fa o tsoga o ikgogetse metsi ka loselo, o se ka wa re ga re a go tsibosa.

Khumiso: Ga nkitla ke go swabisa Mma.

Lebogang: (Ka monyenyo) Ke a leboga ngwanake.

4.7 Dipotsotherisano

Dipotsotherisano ke tlhaeletsano e mo go yona go bodiawang go bo go arabiwa dipotso. E ka nna ya batho ba le babedi mo yo mongwe a botsang fa yo mongwe a neela ka tshedimose tso. Dipotsotherisano ke mokgwa o o dirisiwang gantsi mo ditheong go bona tshedimose tso.

Fa o kwala dipotsotherisano, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Kwala dipotso tse dintsi tse di tlaa bulelang dikarabo tse di gwetlhang tshedimose tso e e tletseng.
- Go nna le dibui di le pedi kgotsa go feta
- Kwala dipotso tse o nang le tshedimose tso e e tletseng ka tsona.
- Mmotsolotswa a se botse mmotsi dipotso.
- Tshedimose tso e nne e e maleba e tlhomame.
- Maina a dibui a tshwanetse go tlhagelela sentle.
- Matseno, mmele le bokhutlo di tlhagisiwe sentle.
- Se tlhagise tshedimose tso ka bokhutshwane e kete ke mmuisano.
- Matshwao a puiso a tsamaelane le puisano.

4.7.1 Sekao sa dipotsotherisano

Dipotsotherisano magareng ga mmegadikgang le moagi wa motseselegae wa Leporong mabapi le dipolao tsa basetsana mo motseng

Mmegadikgang : Dumela Mma. Nna ke Mmalethabo Mokhine go tswa mo setheong sa bobegadikgang.

Moagi : Dumela Mma. Nna ke Keneilwe Khaba.

Mmalethabo : A o itse ka dipolao tsa basetsana tse di diragalang mo motseng ono?

Keneilwe : Ee rra, ke ka moo o bonang go sa bonagale basetsana mo mebileng, ka ba itotlelela mo matlong ka ntlha ya dilalome tse di iphileng motse wa rona letsatsi le letsatsi.

Mmalethabo : A ga lo bone thuso epe kwa sepodising?

Keneilwe : Ruri mpuru o faretswe. Mapodisi a kailakaila mo motseng mme ga go na diphetogo tse di tlhagelelang. Disenyi di a tshwarwa, mme di gololwe ka ponyo ya leitlho go se na tlhaloso epe e e neelwang. Nako dingwe ba bonwa ba na le ditlhotšhwana tsa basimane ba go itse-weng e le bona disenyi.

Mmalethabo : O akanya gore bosetlhogo jo bo bakwa ke eng?

Keneilwe : Diritibatsi di tsentse letsogo mo motseng. Ntlha nngwe gape ke

Mafelo a bojalwa a bašwa ba bokanelang mo go ona gangwe le gape.

Re na gape le batswantle, ba ba nang le mabenkele a go itsiweng gore diritibatsi tse di rekisiwa mo go ona..

Fa gongwe basetsana ba dirwa makgoba a thobalano mme ba bolawe.

Mmalethabo : Ke lebogela tshedimosetso e o e tlhagisitseng mme ke eletsa fa lo ka bona tharabololo ya bothata jo.

Keneilwe : Ke lebogile, e kete ke imologile mafatlha morago ga go buisana le wena. Re robala itlho kgomo mme re na le tsholofelo ya gore go tlaa khutla ka se sa feleng se a bo se tlhola.

4.8 Go kwala thadiso

Thadiso ke pegelo kgotsa tekanyo ya tshekatsheko e e nayang kakanyo ka ga buka (lokwalo), filimi, lebentlele la dijo jalo jalo. Maikaelelo ke go neela tshedimosetso le go tsosa kgatlhego ka tsona. le go tsosa kgatlhego go yona.

Fa o kwala thadiso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- O tshwanetse go itse gore o thadisa ka eng. E ka nna ka filimi, lokwalo, kgotsa didiriswa tse di gatisiwang.
- Bathadisi ba tshwanetse go itse gore ke eng se ba se thadisang le gore ke mang yo o amegang.
- Dithadiso tse dintle di tshwanetse go se gobebele le go nna le nnete.
- Dithadiso tse di sa siamang go le gantsi ke fa mokwadi a thuba pelo, a dira ditshwaelo tsa bokgopo e bile e le tsa tšhakgalo.
- Go tshega go tlwaelegile mo dithadisong.
- Dithadiso di ama tebo ya mothadisi. Bathadise ba le babedi ba ka thadisa selo se le sengwe ka go farologana.

- Go neelana ka tshedimose tso e e maleba, sekao. Leina la mokwadi, motaki, motlhagisi, setlhogo sa lokwalo kgotsa tiro, leina la mophasalatsi kgotsa setlamo se se tlhagisang gammogo le tlhotlha fa go le maleba.

Fa o thadisa ka lokwalo kgotsa ka filimi o ka akaretsa dintlha tse di latelang:

- Baanelwa ba lokwalo/badiragatsi ba filimi
- Mofuta wa lokwalo/wa filimi
- Maitshetlego
- Lokwalo lo ka buisiwa ke bomang
- Lo neele maemo (a o bona lo atlegile)
- Se tlotle kgang ka botlalo
- Tlhalosa gore a mokwadi o fitlheletse maitlhomu.

4.8.1 Sekao sa thadiso ya lokwalo/Buka

Leina la lokwalo: Masego

Mokwadi : Gomolemo Mokae

E gatisitswe le go phasaladiwa ke Maskew Miller Longman

Tlhotlha : R65.00

Rre Gomolemo Mokae o atlegile go re itsise ka bosetlhogo, matshosetsi, le ditiro tse di bosula tsa tlhaolele. O re bopetse setshwantsho sa bosetlhogo jo bo neng bo apanetse bao ba neng ba le kgatlhanong le mmuso wa tlhaolele. Lokwalo lwa gagwe, Masego, lo lo gatisitsweng le go phasalatswa ke ba Maskew Miller Longman, ke lokwalo lo lo nang le kgogedi go mmuisi. Lo bontsha dikakanyo tse di boteng le boitlhamedi jo bo tseneletseng. Ditsebe tsa lona di sireleditswe ka sesireletsi se se botsatsa, se se ka senyegang ka bonako e bile le tlhotlha ya lona ke e e maleba. Ke lokwalo lo lo ka buisiwang ke botlhe, bagolo le bana. Ditiragalo tsa lona di dira gore mmuisi a tlotle bagale ba ntwana ya kgololesego, go na le go ba utlwela botlhoko. Kgang ya lokwalo lo, e ikaegile ka lekgarejana, Masego, le le kopaneng le dikgwetlho tse dintsi mo botshelong. O nnile le dikamano le batho ba le bantsi ba ba neng ba tlhokofadiwa ke mmuso wa tlhaolele. Setaele sa gagwe ke se se tletseng tlhotlheletso. O neela dikgang ka tsela e e leng gore o tlaa batla go buisetsa pele o utlwe gore kgang e, felela kae.

Ke dumela gore padi e, e ka dira sentle le go kgatlhegelwa ke batho ba le bantsi.

Mosekaseki – Dikgang Molefe

4.8.2 Sekao se sengwe sa thadiso ya lokwalo

Leina la lokwalo: Masego

Mokwadi : Gomolemo Mokae

Banelwabagolo ba lokwalo:

Masego

Sello

Cathy le Sol

Mofuta wa lokwalo: Padi

Maitshetlego: Nako ya Magareng, ka nako ya tlhalele. Ditiragalo di diragalela mo mafelong a a farologaneng jaaka kwa Gauteng, Silkatsnek, Mmakau.

Poloto: Rre Gomolemo Mokae o atlegile go re itsise ka bosetlhogo, matshosetsi, le ditiro tse di bosula tsa tlhalele. O re bopetse setshwantsho sa bosetlhogo jo bo neng bo aparetse bao ba neng ba le kgalhanong le mmuso wa tlhalele.

Ditiragalo di simolola fa bagokgo ba babedi ba ne ba ile go kopa Masego kwa go rraagwe go ya go tsena sekolo kwa Sedimosang ka ntlha ya fa a ne a le botlhale. Rraagwe o a dumela ka a bolelelwa ka ditšhono tsa go bona dithuso tsa madi.

Masego o tsaya loeto lwa sekolo ka bese, mme o tsiediwa ke tsala ya gagwe e leng Sannah go nwa nnotagi. O iphitlhela a le mo maibing ka ntlha ya nnotagi mme o betelelwa ke Ntsime. O feleletsa a imile mme se se kgopisa rraagwe thata. O tlogela sekolo, o nna le ngwana mme o mo neela leina la Sello.

Masego o direla ba ga Sol le Cathy mme o feleletsa a nyetswe ke Vusi Ngoma yo a neng a dirisana le bona jaaka balwelakgolologo. Ba ga Cathy le Sol ba mo tlogelela madi a go tsenya Sello sekolo. Sello o fetsa sekolo a be a ithutela bongaka.

Mokwadi o fitlheletse maitlhommo a gagwe a go re tlhalosetsa ka tlhalele le ka mokgwa o e neng e sotla bantsho ka gona.

Lokwalo lo, lo ka buisiwa ke batho botlhe.

Ke lo neela dinaledi di le tharo

4.9 Athikele ya lekwalodikgang kgotsa ya makasine

Fa o kwala athikele, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Kholomo ya lekwalodikgang ke karolwana, mo lekwalodikgannyeng kana makasineng. Mokwadi mongwe yo o rileng o e dirisa ka dinako tsotlhe go kwala ditiragalo mo go yona go tlhaba babuisi botlhale.
- Tlhagisa dintlha ka boripana le ka tsepamo. Simolola ka dintlha tse di botlhokwa thata: tse di arabang dipotso tse di jaaka: mang, jang, leng, kae, goreng le go fitlhelela kae?
- Leka go tlhaleletsana ka mokgwa wa go sa latlhe mooko wa kgang mme o fitlhelele mmuisi.
- Sobokanya ka tsepamo kwa ntle ga go fitlha boammaaruri.
- Dirisa puo e e tlhaloganyegang.
- Setlhogo sa gago se tshwanetse go ngoka mme se bonagale sentle.
- Tlhama moonno wa kholomo ya gago mme le ona o nne le kgogedi.
- Laletsa babuisi go romela ditshwaelo.

- Tlhagisa aterese ya gago ya inthanete mo babuisi ba ka romelang ditshwaelo gona, le go buisa go le gontsi ka kholomo ya gago.
- O ka nna wa tlhagisa senepe sa gago jaaka mokwadi.

4.9.1 Sekao sa athikele ya lekwalodikgang

RAMABOLE YO O ITSEGENG LE NALETSANA YA MMINO BA SOLOFETSA FA BA TLA AROGANNGWA KE LOSO

Ka Modisaotsile Pheko

Ditsela tsotlhe di ne di lebile kwa lefelong la

boitapoloso la Maria Moroka go ya go iponela

le go itseela ka tsebe fa Sefularo " *The Tiger*"

Maine le Tlotlo " *Kimmy*" Letswalo ba arabela

ka go re " ke tlaa dira jalo". Lepatlalo le

lenyalo le neng le tshwaretswe mo go lona le

ne le apesitswe ka ditšhese tsa mebala ya legodimo tse go utlwalang fa di rekilwe go tswa Kapa.

" *Kimmy*" o ne a apere mosese o mosweu o o kgabisitsweng ka diphathshimane tse di tswang Mumbai. Morwa Maine o ne a feletse ka sutu e ntsho e e methalo e mesesane e mesweu.

Gareng ga baeng e ne e le

Mokhuduthamaga wa tsa Metshameko

Rre Noge, borramabole Phillip Ndou,

Dingaan Thobela le maloko a Setlhopho sa mmino sa " *Guys & Babes*" se " *Kimmy*" e leng leloko lasona.

Balalediwa ba ne ba ntshitse ga tshwene fa go tliwa kwa moaparong. Dikuane tsa bomme le makgarebe e le tse di sekameng di thibile leitlho le lengwe. *Soweto String*

Quartet e ne e segofaditse moletlo ka Mmino wa sedumedi le wa lenyalo.

Matsatsi a boitumelo mo botshelong jwa gago

E kwadilwe ke Mapule Selepo

Matsatsi a sekolo a tshwanetse go nna a a itume-disang mo botshelong jwa mošwa. Ke eng se se tlaa dirang botshelo jwa motho bokete ka nako e?

Go selo se le sengwe fela se se ka ketefaletsang motho botshelo, e leng go dipisiwa. Ka bomadimabe, go dipisiwa ke selo se se atileng mo dikolong tse re di tsenang. Go ka ama barutwana ba dingwaga tsothle, go tsenyeletsa basetsana le basimane.

Tsala nngwe ya me e nnile le maitemogelo a a seng monate kwa sekolong ngogola, fa modipa mongwe yo mogolwane mo go ena a mmita ka maina a a seng monate, e bile a sa amogelesege. Modipa yo o ne a atisa go manega dilo tse di maswe ka ena mo *mafaratlhatheng a Thwita*.

O ne a utlwiwa botlhoko ke selo se, mme sa ama boitshepi jwa gagwe. Ka matsatsi mangwe o ne a sa batle go tla le sekolong tota.

Batho ba ka dira eng go fedisa go dipisiwa kwa sekolong?

Barutabana ba tshwanetse go lemoswa ka se se diragalang mo diphaposi borutelong, mme ba tseye dikgato tse di gagametseng fa ba begelwa. Sengwe gape se ba ka se dirang ke go bua le barutwana, go ba ruta le go ba lemosa ka go dipisiwa, go dira gore badipisi ba itse gore ba utlwiwa batswasetlhabelo botlhoko.

Fa barutwana ba lemoga gore mongwe ka bona o a dipisiwa, ba mo fe tshegetso e a e tlhokang.

4.10 Lokwaloikitsiso

Lokwaloikitsiso ke lokwalo lo lo khutshwane lo lo tlhalosang ka botshelo jwa

mokwadi. Gantsi lo pata lekwelokopo ya phatlhatiro kwa ditheong le kwa mafapheng a puso fa mong a batla tiro. Tshedimisetso yotlhe ka mong e e maleba

e tshwanetse go tlhagiswa .

Fa o kwala lokwaloikitsiso le lekwalophelegetso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Ipapatse kgotsa ithekise gore lefatshe le go itse.
- Kwala dintlha ka tatelano, se kwale ka mokgwa wa porosa kgotsa ditemana
- Neelana ka tshedimisetso e ntsi ka moo o ka kgonang ka teng, fela e nne e e maleba.
- Tlhagisa ka bokhutshwane tshedimisetso e e lolameng e bile e tsepame
- Latela ditlhogo tse di dirisiwang go kwala lokwaloikitsiso mme o ikaege ka tsona.
- Neela tshedimisetso ka borutegi, bokgoni le maitemogelo mme di tlhagiswe ka botlalo go ngoka kgatlhego.
- Se lebale go tlhagisa dipaki.
- Netefatsa gore mopeleto le tiriso ya puo di nepagetse.

4.10.1 Sekao sa lokwalo lwa boikitsiso lwa go batla tiro

Boikitsiso jwa ga Molefe Ororiseng Mpho

DINTLHA TSA MONG

LEINA	:Mpho Ororiseng
SEFANE	:Molefe
LETLHA LA BOTSALO	:2 Ferikgong 2002
NOMORO YA BOITSHUPO	:020102 5070 087
BONG	;Mosimane
KEMO YA NYALO	:Mongwe
BANA	:Ba babedi
BOSETŠHABA	:Moaforikaborwa
MOGALA:	:012 354 6607
MOGALA:WA LETHEKA:	:082 4915 651
I-MEILE:	: mphom@gmail.com
ATERESE YA BONNO:	:1048 Mongwato Street
	:Tshwane
	:0001
ATERESE YA POSO:	:P O Box 2233
	:Tshwane
	:0001
LOKWALOKGWEETSO	:Khoutu ya bo 8
DITHUTEGO	
SEKOLO	: Sekolosegolo sa Bophirima
MOPHATO	:12
NGWAGA	:2019
DIRUTWA	:Setswana Puo ya Gae
	English FAL

TIRO YA NAKWANA	: Modiri wa nakwana
	lebenkeleng la OK
NGWAGA	2019
DIPAKI	
Mme Orefile Khaba	:Mogokgo wa sekolo (0531983 043)
Mme Basetsana Mashigo	Moruti wa kereke ya Roma (0573 2307 043)
Rre Pako Tsatsinyane	:Motsamaise wa lebenkele la OK (053 555 6119)

4.11 Tsa botshelo jwa moswi

Tsa botshelo jwa moswi ke tshedimose tso e e feletseng fela e le khutshwane ka ga botshelo jwa yo o tlhokafetseng.

Fa o kwala tsa botshelo jwa moswi, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Neelana ka tshedimose tso e ntsi ka moo o ka kgonang ka teng fela e nne maleba.
- Tlhagisa tshedimose tso e e tletseng ka dintlha tse di latelang:
- Leina le sefane sa moswi;
- Batsadi;
- Lefelo le letlha la matsalo;
- Letlha le a tlhokafetseng ka lona
- Boemo jwa tsalo;
- Sebakwa sa loso.
- Dithutego le diphithelole;
- Tsa tiro (fa a ne a dira)
- Seabe mo setšhabeng (fa go tlhokega)
- Kemo ya nyalo (fa a nyetswe) le
- Mafoko a go robatsa moswi ka kagiso.
- Leboko la thorisole la kgotla/la kgoro/lotso lwa moswi (fa le tlhokega)

4.12.1 Sekao sa tsa botshelo jwa moswi

Tsa botshelo jwa moswi mme Kaatlega Maria Masea

Moswi Kaatlega Maria Masea e ne e le morwadi Matlhokwa Masea- le Moagi Masea. O belegwe ka 23 Ferikgong 1938 kwa motseng wa Nkaikela, e le gofejane ya bana ba le lesome.

O simolotse dithuto tsa gagwe kwa sekolong se se potlana sa kwa Bodibe, a ya go di tsweletsa kwa sekolong sego- lo sa Maruatona. A tsenela dithuto tsa borutabana kwa Yunibesithing ya Bokone Bophirima.

O simolotse tiro ya borutabana ka ngwaga wa 1963, a ruta kwa sekolong se se potlana sa Thuto Mmelegi mo Boi- khutso. O ne a rola tiro ka ngwaga wa 1998.

O ne a segofaditswe ka bana ba le babedi, mosimane le mosetsana. O tlogela bana ba le babedi le ditlogolo di le tlhano, ditlogolwana di le nne.

ROBALA KA KAGISO NONYANE YA GAE!

4.11.2 Sekao se sengwe sa Tsa botshelo jwa moswi

TSA BOTSHELO JWA MOSWI

Moswi Monnafela Dije o belegwe ka kgwedi ya Motsheganong e tlhola malatsi a le maratara ka ngwaga wa 1946 mo motseng wa Matile. Ke ngwana wa bobedi wa baswi rre le mme Pule le Dimakatso Dije.

O kolobeditswe a bo a tlhomamisiwa mo kerekeng ya Luthere gona kwa Matile.

O simolotse dithuto tsa gagwe mo sekolong se se potlana sa Matile mme a tswelletsa dithuto tsa gagwe kwa motseng wa Orlando, mo porofenseng ya Gauteng. O weditse dithuto tsa gagwe kwa sekolong se segolo sa Orlando, morago a ya go katisetswa dithuto tsa borutabana kwa Kholetšheng ya borutabana ya Hebron.

O simolotse tiro ya borutabana ka ngwaga wa 1962 mo sekolong sa Tlotlego kwa Moletsane, morago ga go falola dithuto tsa yunibesithi, a iponela tlhatloso go nna tlhogo ya lefapha ya dipuo tsa bantsho. Moswi o ne a itsiwe thata ka bokgoni jwa gagwe mo dirutweng tsa Setswana le Hisetori. O ne a itsiwe gape ka matsetseleko a gagwe a go katisa ditlhopho tsa kgwele ya dinao.

O tsene mo lenyalong le le boitshepo le Mponeng, Prudence Madiba mme ba segofadiwa ka barwa ba le babedi le morwadi a le mongwe. Moswi o rotse tiro ka ngwaga wa 2009 e le mogokgo kwa sekolong se segolo sa lthuteng.

O tlogela lefatshe le le ka kwano Seetebosigo a tlhola malatsi a le some le bobedi 2019 morago ga bolwetse jo bokhutshwane.

O tlogela mosadi le bana ba babedi e bong Olehile le Keneilwe, ditlogolo tse pedi le bomorwarraagwe ba le bararo.

ROBALA KA KAGISO MOTLHABANE!

NNA KE DIALA PHOKENG

KOKOMANE YA MONNA YO O TLHOGOKGOLO.

ROBALA KA KAGISO MOFOKENG.

5. DITLHANGWA TSA TIRISANO TSA PUOTLALELETSO YA NTLHA LE YA BOBEDI

5.1 PAPATSO/PHASALATSO

Papatso ke mokgwa o bagwebi ba o dirisang go itsise ka dikungo tsa bona gore bareki ba tle ba tsiboge ka tshwanelo.

Fa o kwala papatso/phasalatso, tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Mophasalatsi a ka dirisa dikuranta, dimakasine, seyalemoya, thelebišene go lemosa babuisi ka ga tsona.
- Go dilo di le dintsi tse di ka phasaladiwang jaaka, phatlhatiro, kgwebo le tse dingwe.
- Mophasalatsi o tshwanetse go ngoka le go tsibosa babuisi ka go dirisa mokwalo o o bonalang e bile o buisega sentle.
- A bontshe dinomoro tsa mogala le lefelo le seapatswa se ka fitlhelwang kwa go lona.
- O ka tlhagisa leina la lebentlele le tlhotlwa mo papatsong ya dijo kana didiriswa fa e le gore papatso e dirwa ke lebenkele le le rileng.
- Papatso ya maemo a a kwa godimo, e e atlegang e tshwanetse go dira dilo tse di latelang:
- Go ngoka kgatlhego ya mmuisi
- E boloke kgatlhego eo
- E bake keletso ya go rua kungo kgotsa tirelo eo
- E dire gore mmuisi tota a ye go reka kgotsa a dirise kungo kgotsa tirelo eo.
- Netefatsa gore o itse bareki kgotsa badirisi ba ba tobilweng le maitlhomo.
- Nako le lefelo le papatso e yang go tlhaga mo go lona (fa kae mo kuranteng, mo makasineng kgotsa mo mofuteng ofe wa tlhaeletsano)
- Kagego jaaka fonto le tiriso ya mmala di botlhokwa,
- Puo (poapoeletso, botshwantshi, e e susumetsang/e e tlhotlheletsang)

5.1.1 Sekao sa papatso

5.1.2 Sekao sa phasalatso ya tiro

LEFAPHA LA THUTO YA MOTHEO

Phatlhatiro ya borutabana

Sekolo sa Mogapi se batla morutabana wa mosadi yo e leng moagi wa Aforikaborwa go tlatsa phatlhatiro e e bulegileng. Morutabana e nne motho yo o leng mo dingwageng tse di leng magareng ga someamabeditlhano le someamanetlhano. A nne le maitemogelo a go ruta dithuto tse di latelang:

- **Setswana: Mephato ya 8 go fitlha ka 12.**
- **Botaki le Setso: Mephato ya 8 go fitlha ka 10.**

Ditlhokego:

- Mokopatiro a nne le makwalo a Materiki le a Borutabana. Go mosola go ka nna le dithutego tsa Setswana.
- Maitemogelo mo go direng ka dikhomphutara go ka tswela mokopatiro mosola.

Tlhokomela: Fa o sa bidiwa dikgwedi di le tharo morago ga tswalelo, o tseye gore kopo ya gago ga e a atlega.

DITUELO: Dituelo ke R 2840 ka ngwaga.

Ba ba nang le kgatlhego, ba lebise dikopo tsa bona mo atereseng e e latelang:

Mogokgo

Mogapi Secondary School

P.O. Box 348

Slovoville

1620

Yo o tlaa iponelang tiro e, o tlaa simolola ka letsatsi la bone la kgwedi ya

Ferikgong mo ngwageng wa 2018.

Letlha la bofelo la kamogelo ya dikopo ke 30 Ngwanaatsele 2019.

Sekao sa phasalatso ya setlhopha sa mmino

Phasalatso e ka dirisiwa jaaka phasalatso kgotsa pampitshana ya tshedimisetso

TLAYA O INOSE KA NKGO!!!

ITAPOLOSE KA GO IKETLA KA MMINO O O MOLODI WA GA BEYONCE'!!!

O TLA A GOROGA MO AFORIKABORWA MOTSEKAPA: 23 DIPHALANE 2019

THEKWINI: 24 DIPHALANE 2019

MANGAUNG: 29 DIPHALANE 2019

Iponele ditekete tsa go tsena kwa khomphutekete

LETSETSA NOMORO E E LATELANG FA O BATLA GO ITSE GO FETA FA:

083 071 090

5.2 PAMPITSHANA YA TSHEDIMOSSETSO KGOTSA PHOUSERARA

Ke pampitshana e nnye e gantsi e tsennngwang mo mabokosong a poso kgotsa di

abiwa mo marakanelong a ditsela/mebileng. Gantsi di phasalatsa ditirelo, tiragalo kgotsa

kgwebo bogolosegolo e ntšhwa. E abiwa fela kwa ntle ga tuelo. Sebopego sa yona

se batla se tshwana le sa phousetara. Ka dinako dingwe e na le ditshwantsho fela tsa tlhotlhwatlase. Maikaelelo ke go phatlhalatsa tshedimisetso gore e fitlhelele batho ba le bantsi. Pampitshana e nne le tshedimisetso, e tlhotlheetse le go ruta.

Fa o kwala **pampitshana ya tshedimisetso kgotsa phousetara** tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Tshedimisetso e rulagannngwe ka fa tlase ga ditlhogo kgotsa sekaditlhogo.
- Go netefatsa bokao jo bo utlwalang sentle, ditemana di nne dikhutshwane.
- Go kwalwe dipolelo tse di bonolo e bile di le dikhutshwane.
- Ditshwantsho di dirisiwe di nyaelane le mafoko.
- Moono: Puo ya pampitshana ya tshedimisetso e nne le dintlha ka segalo se se siameng. Fa maikaelelo a pampitshana ya tshedimisetso e le go tlhotlheetse mmuisi, a puo e e tlhagisang maikutlo e dirisiwe.
- Tshedimisetso ya megala le leina la yo go ka ikgolagannngwang le ena e tlhagisiwe.

5.2.1 Sekao sa pampitshana ya tshedimoseo:

KITSISO GO BAAGI BA MMASEPALA WA TSWAING

Baagi ba Karolo ya B ba itsisiwe ka diphetogo mo thulaganyong ya go tsaya matlakala mo tikologong ya bona go tloga ka 12 Lwetse 2019 go tsamaisana le thulaganyo e e fa tlase. Mmasepala ga a ne a tlhola a tsaya matlakala gangwe mo bekeng mo karolong e.

Thulaganyo e ntšhwa ya go tsaya matlakala e eme jaana:

KAROLO YA B : Mosupulogo le Labone

Go bona tshedimoseo e ntsi ikgolaganye le **Rre Sego Morara mo 018 389 5500 ka nako ya tiro.**

PALO YA KITSISO: 35/2019

5.3 Karatataletso

Ditaletso tsa semmuso di dirisetswa go laletsa baeng go ya moletlong wa

semmuso. Dikarata di kwalwa ka **mmegi**, ka jalo ga go dirisiwe *Ke, re, o*.

Fa o kwala karatataletso tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Leina la molaletsi /bodirelo/setheo/ kgotsa maemo a tiro a bona, sekao, bakaedi.
- Leina (ditlhaka tsa ntlha tsa maina) le sefane tsa molalediwa.
- Bolela gore se moeng a lalediwang kwa go sona ke eng, sekao, keteko ya letsatsi la matsalo/keteko ya phitlhelelo ya setheo.
- Fa go tlhokega, bolela lebaka la moletlo.
- Neela lefelo, letsatsi, letlha le nako ya moletlo.
- Ka kopo araba– neela letlha le balalediwa ba tshwanetseng go araba ka lone.
- Neelana ka aterese ya moromedi le nomoro ya mogala.
- Bolela mokgwa wa moaparo o o tlhokegang, sekao, mmala, makgethe a a lokologileng.

5.3.1 Sekao sa karatataletso

Molaodi le Badiri Ba AUDI

MMILA WA SOL PLAATJIE

Ba laletsa

Rre le Mme J. R. Moleko

Thibololo ya sejanaga sa Audi A4

kwa setheong sa kwa mmileng wa Sol Plaatjie

ka Laboraro, 22 Moranang 2019

ka 18:00.

Audi Southey Street

KIMBERLEY 8300

Tlhomamiso ya go tla:

Mogala: (053) 837 2344

Fekese: (053) 8371420

Moaparo: Moaparo o o tlhomameng

5.4 Bukatsatsi

Bukatsatsi ke mo mokwadi a kwalang ka maikutlo, dikakanyo le maitemogelo a gagwe a letsatsi le letsatsi.

Fa o kwala bukatsatsi tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Mokwadi a ka neela setlhangwa sa gagwe leina le a le ratang.
- O kwala letsatsi le letlha le a kwalang dikgang ka lona.
- O dirisa mafoko a motho wa ntlha.
- Dikgang tsa gagwe di tlaa nna mo pakajaanong ntle le tse di setseng di diragetse.
- O ka dirisa dipolelonolo le ditemana tse dikhutshwane
- Puo e e dirisiwang ke e e tletseng maikutlo
- Puo e ka nna e e seng ya semmuso kgotsa e e lokologileng.

5.4.1 Sekao sa Bukatsatsi

10 Mopitlwe 2019 Lamatthatso

Re goroga mo toropong ya Thekwini. Nako ke ura ya borataro maitseboa. Re amogelwa mo hoteleng ya *Southern Sun* mme morago ga go baya merwalo ya rona, re ya go ja dijo tsa maitseboa.

11 Mopitlwe 2019 Latshipi

Re feditse go fitlhola, ra tsena mo beseng e e tlaa re tsamaisang mo mafelong a a farologaneng gona mo toropong ya Thekwini.

12 Mopitlwe 2019 Mosupologo

Gompieno re ya go tlhola ka fa lewatleng. Go rulagantswe metshameko e e farologaneng e e tlaa tshamekelwang mo mošaweng wa lewatle.

5.5 Phousekarata

Phousekarata ke karata e re romelang molaetsa ka yona ka poso mme go sa dirisiwe enfelopo.

Fa o kwala phousekarata tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Dikgang ke tsa botsalano e bile di dikhutshwane
- Ke tlhaeletsano e batho ba e dirisang fa ba le mo malatsing a boikhutso kgotsa ba etetse dinaga di sele.
- Phatlha ya go kwalela e nnye ka jalo go batlega dintlha tsa bothokwa le tse di maleba fela.
- Letlha le lefelo di tlhagisiwe
- Puo e e dirisiwang e ikaegile ka botsalano jwa mokwadi le moamogedi

5.5.1 Sekao sa phousekarata:

Gaborone - 22 Ngwanaitseele 2019	
Modiegi	Modiegi Masimong
Botswana ke naga e ntle e le ruri ka nako e ya ngwaga. Go rena kagiso le botsalano fela. Ke setse ke etetse mafelo a le mmalwa jaaka palamente le tirelokgaso ya bona. Malatsi mangwe go nna mogote thata, ke bona fa go le botoka go eta mariga. Ka Mosupologo ke tlaa bo ke tloga go leba Orapa gaufi le molewane wa Zimbabwe	242 Tselagolo ya Manyane Thaba-Nchu
O tlaa utlwa go tswa go nna fa ke setse ke le koo.	9780
Dineo.	Aforikaborwa

5.6 Go kaela tsela

Go kaela tsela ke tshedimosetso e e abiwang fa mongwe e ka nna moeng kgotsa

moagi yo mošwa mo lefelong le le rileng a batla tsela ya go ya felo gongwe.

Fa o kwala dikaelo tsa tsela tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Matshwao a tsela. (dipone tsa pharakano le matshwao a tsela ka go farologana)
- Dikago (dikereke, dipolokelo, dikolo, diposo, marekisetso, ditikatikwe dikantoro, maemelo a dipalangwa le meratho/ maborogo)
- Maina a mebila
- Go lekanyetsa sekgala (go fopholetsa dikilometara)

Mo go bontsheng tsela motho yo o bontshang tsela a ka dirisa mafoko a a latelang:

- Feta
- O kgabaganya
- O tsamaela ka fa
- Gaufi le
- Go lebagana le
- Ka fa morago ga
- O feta difokotsalebelo
- Kwa pele ga
- O tlhamalalela
- Pele o fitlha
- Ka fa mojeng
- Ka fa molemeng
- Mo marakanelong a ditsela/mebila
- Fa o fologela
- Fa o tthatloga
- Dipone tsa go laola pharakano

5.6.1 Sekao sa go kaela tsela:

Tsela ya go ya kwa kerekeng ya Lutere mo motseng wa Phiritona

Fa o tsena ka motse wa Phiritona o tlaa latela tsela e e yang ka fa **mojeng** mme gona foo, o tlaa bona **sekolo se segolo sa Phiritona**. O tlaa tsamaya **sekgala sa dikilometara** di ka nna lesome pele o fitlha mo **diponeng tsa go laola pharakano** tse di gaufi le **tikatikwe ya marekisetso**. O tlaa tswelela pele mme pele o fitlha kwa **diponeng tsa bobedi** o tlaa latela tsela e e yang kwa **molemeng**. Gaufi fao o tlaa bona **dikago tsa poso**. O tlaa tsamaya **sekgala sa dikilometara** tse pedi pele o fitlha fa **morathong wa noka ya Modder**, mme fa o lebelela ka fa **mojeng**, o tlaa bona **dikago tsa kereke ya Lutere**. **O gorogile.**

5.7 DITAELO

Ditaelo ke tshedimosetso ya botlhokwa e e tlhagisiwang pele go diragadiwa kana go diriwa tiro nngwe e e rileng. Ditaelo di tlhagisa tshedimosetso mabapi le se se diriwang gore se diriwe leng, kae, jang.

Fa o kwala ditaelo tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Neela dintlha tsa tshedimosetso tse di tlhokegang.
- Tlhagisa ka botlalo se se tshwanetseng go dirwa.
- Tlhagisa mokgwa o tiro e e laelwang e tshwanetseng go dirwa ka ona.
- Dipolelo tsa gago e nne tse dikhutshwane tse di tshwarelelwang le go gakologelwa bonolo.
- Puo e nne e e bonolo e e tlhaloganyesegang.
- Ditaelo di tlhagisiwe ka dintlha e seng temana.
- Ditaelo di se ke tsa nna dintsi thata tsa tloga tsa feta le tiro e e diriwang.

5.7.1 Sekao sa ditaelo: Ditaelo tsa lokwalopotso:

1. Lokwalopotso lo, lo na le dikarolo di le tharo, araba dikarolo tsotlhe ka boraro.
2. Karolo nngwe le nngwe e na le ditaelo kwa tshimologong.
3. Buisa ditaelo tsa karolo nngwe le nngwe ka kelotlhoko pele o araba.
4. Tlola mola kwa bofelong jwa karabo ya potso e nngwe le e nngwe o bo o thalele.
5. Simolola karolo e nngwe le e nngwe mo tsebeng e ntšhwa.
6. Kwala ka mokwalo o o buisegang sentle le ka Setswana se se phepa.
7. Buisa dikarabo tsa gago mme o ete o siamisa diphoso tsa mopeleto le tsa puo.

5.7.2 5.7.2 Sekao sa bobedi sa ditaelo: Go jala digwete

- Jala digwete go tloga ka kgwedi ya Seetebosigo go ya go ya Motsheganong.
- Baakanya mmu mo tshingwaneng go ipaakanyetsa go jala.
- Tsenya peo ya digwete mo metsing, o e tlogele bosigo jotle.
- Netefatsa gore lefelo le le baakanyeditsweng go jala, le boteng jwa disentimetara di le someamararo (30)
- Fa mmu o siame, tsholola metsi mme o letle peo go oma sentle.
- E tlogele metsotso e ka nna sometharo, fela e se nne mo letsatsing.
- Bula ditselana di le tharo mo mmung tse di ka nnang boteng jwa sentimetara e le nngwe mme (ditselana) di kgaogane ka disentimetara di le someamabedi (20).
- Ela tlhoko gore dimela di a bonala morago ga dibeke di le pedi go ya go di le tharo
- Nosetsa digwete gangwe le gape.
- Morago ga dikgwedi di le tharo go ya go di le nne, tlhola gore digwete di siametse go ka jewa.

5.8 Go kwala lekwalo la maranyane (I-meile)

Imeile ke mokgwa wa tlhaeletsano o o diriwang ka motlakase le khomphutara. E romelwa gongwe le gongwe ka nako nngwe le nngwe. E na le aterese ya yona e e tlhaolegileng, e farologane le aterese ya lekwalo. E kwalwa ka mola o le mongwe fela.

Fa o kwala lekwalo la maranyane (I-meile) tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Imeile e arogantswe ka dikarolwana, go ya ka puo ya Seeng:
- TO/GO : o kwala aterese ya imeile ya motho yo o mo kwalelang.
- CC: mo karolong e o tsenya diaterese tsa batho ba bangwe ba o ba romelelang molaetsa o o o kwadileng. Karolwana e e dirisediwa gore motho yo o mo romeletseng molaesa, a itse le go lemoga batho ba bangwe ba ba amogetseng molaetsa oo, le bokgoni jwa go romelela batho ba le mmalwa.
- SUBJECT/SETLHOGO: mo karolong e o kwala setlhogo ka se molaetsa o leng ka ga sona.Ke mo o kwalang molaetsa ka botlalo, le mo o bayang ditokomane tse o di patagantseng le molaetsa wa gago, sekao dipegelo, diforomo, ditaletso jalo le jalo. O tlaa bona ka letshwao la phini e e tshwaraganyang dipampiri kgotsa tšhelete.
- SEND/ROMELA: Fa o feditse go kwala molaetsa o ka o romela.

5.8.1 Sekao sa lekwalo la maranyane (imeile):

TO/GO:	mogopojp@afrika.co.za
CC:	benjie@ppp.cp.za; petersjp@danie.com; sarawon@hippo.com
SUBJECT/SETLHOGO:	KOPANO YA WINDHOEK

Rra/Mma

Ke lo gopotsa ka kopano ya rona ya kwa Windhoek ka 23 Mopitlwe 2019. Ke tlhoka go feleletsa dipalopalo ka jaana ba setheo sa Safari ba tlhoka go konosetsa dipaakanyo. Ka tswee tswee, ke kopa diforomo tse di saenilweng mo bofelong ba letsatsi la gompiono.

Kereeditse le ena o tlaa bo a le teng; ke kgonne go mo fitlhelela kwa Angola.

Ke solofela re tlaa bonana rotlhe kwa kopanong.

Ditumediso

Masego Kobue

Send/romela

5.9 Go tlatsa foromo

Foromo ke sediriswa se se dirisiwang go kgobokanya tshedimosetso nngwe e e rileng.

Fa o tlatsa foromo tlhokomela dintlha tse di latelang:

- Tlhagisa tshedimosetso e e maleba ka botlalo
- Se tlogele karolo epe e sa tladiwa
- Nna boammaaruri
- Dintlha di se nne dileele.

SEKOLO SE SEGOLO SA NCHAUPE

TSHEDIMOSETSO YA MONG		
Sefane:	Kgomoetsile	
Maina:	Modise Mogami	
Matsalo	14 Lwetse 1995	
Bong	Monna	
Metshameko:	Kgwele ya dinao, mabelo, kopelo	
Mophato :	10	
Dirutwa :	<ol style="list-style-type: none"> 1. Setswana Puo ya Gae 2. English Puo Tlaleletso ya Ntlha 3. Tebanyo le Tsa Botshelo 4. Dipalo 5. Dithuto tsa Lefatshe le Tikologo 6. Hisetori 7. Disaense tsa Botshelo 	
BATSADI KGOTSA BATLHOKOMEDI RRE		MME
Sefane :	Kgomoetsile	Kgomoetsile
Maina:	Kago Katlego	Maria KhumoMooki
Tiro:	Motsamaisi wa Shoprite	(018) 383 3324
Mogala wa tiro :	(018) 381 9888.	Lebokoso la Poso 123
Aterese ya tiro :	Lebokoso la Poso 55	Ga Rankuwa
	Mafikeng	0208
	1825	

**Published by the Department of Basic Education
222 Struben Street
Private Bag X895, Pretoria, 0001
Telephone: 012 357 3000 Fax: 012 323 0601
© Department of Basic Education**

website
www.education.gov.za

facebook
www.facebook.com/BasicEd

twitter
www.twitter.com/dbe_sa

**120 Plein Street Private Bag X9023
Cape Town 8000
South Africa
Tel: +27 21 465 1701
Fax: +27 21 461 8110**